

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ № ЕО – .../2026 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 4, т. 1, чл. 14, ал. 1 - 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 3 и 4, във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), предоставена информация и документация от „Рилска света обител“ и получени становища от Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БДЗБР) и Министерство на здравеопазването

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на „Подробен устройствен план - План за регулация и План за застрояване (ПУП-ПР и ПЗ) за населено място Рилски манастир, община Рила“, при прилагането на която **няма вероятност** да се окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони и човешко здраве

възложител: „Рилска света обител“, ЕИК 000264562

Седалище: обл. Кюстендил, общ. Рила, Рилски манастир, п.к. 2643

Характеристика на плана:

Съгласно представената документация, обхватът на ПУП-ПР и ПЗ е с площ 25,7 ха, като предложените устройствени режими са в съответствие с тези по Общия устройствен план (ОУП) на община Рила, одобрен през 2020 г. с решение на Общинския съвет на община Рила. Подробния устройствен план обхваща три обособени територии (условно наречени квартали), пространствено свързани с елементите на техническата инфраструктура. В предмета на ПУП-ПР и ПЗ не са включени терените на р. Манастирска (поземлен имот (ПИ) с идентификатор № 62685.60.44) и елементи на транспорта - съществуващи пътища (ПИ с ИД № № 62685.60.70, 62685.60.56, 62685.60.75, част от 62685.60.53, част от 62685 60.71).

Квартал „Рилски манастир“ с площ = 8,337653 ха е обособен от два квартала, разделени от съществуващи републикански (III-107) и общински път, чиято площ е извън посочените по-долу квартали, но са част от ПУП-ПР и ПЗ, както следва:

Квартал 1 включва поземлени имоти с идентификатори 62685.60.3, 62685.60.4, 62685.60.5, 62685.60.6, 62685.60.7, 62685.60.8, 62685.60.10, 62685.60.11, 62685.60.12,

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

62685.60.13, 62685.60.14, 62685.60.15, 62685.60.16, 62685.60.17, 62685.60.21, 62685.60.49, 62685.60.52 и част 62685.60.54 (0,3007 ха) и обща площ 7,5259 ха.

Урегулиран поземлен имот (УПИ) I е съставен от имоти 62685.60.6, 62685.60.10, 62685.60.11, 62685.60.12, 62685.60.13, 62685.60.14 и 62685.60.49 (площ 3,1503 ха) за манастирски комплекс – недвижима културна ценност (НКЦ), УПИ II включва 62685.60.54 (част - на площ от 0,3007 ха) водно течение и инженерни съоръжения срещу разрушаване на брега и УПИ III – имоти 62685.60.3, 62685.60.4, 62685.60.5, 62685.60.12, 62685.60.16, 62685.60.17 и 62685.60.52 (площ 4,0749 ха) за манастирски комплекс и обслужване-НКЦ.

Квартал 2 е с площ 0,5260 ха и включва ПИ № 62685.60.1, 62685.60.2, 62685.60.9 и част от 62685.60.54. В него са включени УПИ I, съставен от 62685.60.9 с площ 0,1092 ха за манастирски комплекс и превантивна защита, УПИ II - от 62685.60.1 с площ 0,0557 ха за манастирски комплекс, УПИ III с площ 0,00409 ха от тази на имот 62685.60.54 за водно течение и инженерни съоръжения срещу разрушаване на брега, УПИ IV – от ПИ 62685.60.2 с площ 0,03148 ха за манастирски комплекс и УПИ V- от 62685.60.2 с площ 0,0054 ха за трафопост и за поставяне върху усвоена вече територия на преместваем обект за обслужващи и технически нужди.

Квартал „Рилски манастир“

Устройствените зони (УЗ), предвидени с ПУП-ПР и ПЗ, съответстват по показатели на тези, одобрени с ОУП на община Рила – „Ткин“, „Рм“, „Пз“ и „Ттр“. Предвидено е строителство с цел възстановяване и реконструкция на изчезнали обеми въз основа на научни и архивни данни за линиите на застрояване – основни и текущи ремонти, реконструкция, реставрация и консервация на съществуващите сгради от манастирския комплекс, както и обекти на техническата инфраструктура – трафопост, локална пречиствателна станция (ЛПСОВ), електропровод високо напрежение 20 kV, укрепителни стени и съоръжения срещу срутища, укрепване и възстановяване на съществуващи подпорни стени и при необходимост попълване с нови съоръжения за превенция от наводнения. В границите на квартал „Рилски манастир“ са предвидени за реконструкция по архивни данни, сгради - конферентен комплекс „Дружба“, многофункционална сграда със зала за 150 души, ремонтно-реставрационни работилници със складова база и гаражи, експозиционна сграда „Хамбара“ (бивша манастирска шампарна), както и ЛПСОВ и типов трафопост.

Квартал „Манастирски“ е формиран в част от ПИ 62685.60.29 с площ 1,092436 ха (от обща 1,3336 ха). Образуван е един квартал с един УПИ. Стойностите на устройствените показатели на застрояване в това УПИ съответстват на УЗ „Ттр“ по ОУП на общ. Рила. В квартал „Манастирски“ е предвидено разширение на съществуващ път с обръщало, застрояване на обслужваща техническа сграда и инфраструктура и битова сграда при посетителски паркинг (къмпинг).

Квартал „Обедище“ е обособен от малки части от ПИ 62685.60.36 и 62685.60.73 и целия 62685.60.75. Общата площ на квартала е 0,1928 ха, от които са образувани три УПИ - УПИ I (0,01984 ха) и УПИ II (0,09486 ха) са съобразени с необходимото разширение на съществуващ път, а УПИ III (0,0750 ха) запазва предназначението си – пътен кантон с база за транспортна техника. В УПИ II е предвидено и ново застрояване за посетителски информационен център с паркинг и заслон. Параметрите на застрояване в УЗ „Ттр“ и „Тти“ в квартал „Обедище“ са съобразени с одобрените в ОУП на общ. Рила.

Към ПУП-ПР и ПЗ са разработени схеми на техническата инфраструктура, според които освен описаното по-горе разширение на съществуващи пътища, се предвижда демонтаж на 650 м съществуваща въздушна електропроводни линия 29 kV и изграждане на нова, с дължина 900 м, замяна на съществуващ трафопост с нов двоен, полагане на нова тръбна мрежа до нов трафопост с нова линия, рехабилитация и реконструиране на съществуващи водоизточници и хидроложко проучване за нови такива, замяна на

стоманобетоновите тръби с полиетиленови тръби с висока плътност, нова разделна система за отвеждане на отпадъчните води и дъждовни води и водоплътни изгребни септични ями за групи сгради, отдалечени от предвидената ЛПСОВ, както и каломаслоулавител за паркингите в кв. „Обедище“ и „Манастирски“.

Подробен устройствен план – ПР и ПЗ на населено място Рилски манастир, община Рила попада в обхвата на т. 9. 1 на Приложение № 2 от Наредбата за ЕО, във връзка с което на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.

Предвид разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, плана подлежи и на процедура по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони, която се извършва чрез процедурата по ЕО, съгласно чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР.

Предвид, че ПУП-ПР и ПЗ се одобрява от министъра на регионалното развитие и благоустройството, на основание чл. 4, т. 1 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за провеждане на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО е министърът на околната среда и водите.

МОТИВИ:

1. Подробен устройствен план - ПР и ПЗ за населено място Рилски манастир е в съответствие с основните предвижданията на ОУП на община Рила;

2. Според направената проверка за обхващаната територия ПУП-ПР и ПЗ на населено място Рилски манастир, община Рила, област Кюстендил, се установи, че тя попада изцяло в границите на:

2.1. природен парк „Рилски манастир“, защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), обявен като народен парк със Заповед № РД-114/24.02.1992 г. на министъра на околната среда (обн., ДВ, бр. 20/1992 г.), прекатегоризиран в природен парк със Заповед № РД-310/26.06.2000 г. (обн., ДВ, бр. 56/2000 г.) на министъра на околната среда и водите, за който има приет План за управление, с Решение № 121/12.03.2010 г. на Министерски съвет (обн., ДВ бр. 23/2010 г.);

2.2. BG0000496 „Рилски манастир“ за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна - защитена зона съгласно Закона за биологичното разнообразие – обявена като зона за опазване на дивите птици със Заповед № РД-886/25.02.2013 г. (обн., ДВ бр. 54/2013 г.) на министъра на околната среда и водите, след което със Заповед № РД-283/31.03.2021 г. (обн., ДВ бр. 45/2021 г.) е обявена и като защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

3. След преглед на представената информация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредба за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която проектът на ПУП - ПР и ПЗ на населено място „Рилски манастир“ **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитена зона BG0000496 „Рилски манастир“, поради следните мотиви:

3.1. Реализирането на ПУП - ПР и ПЗ се ограничава до предвиждания в границите на населеното място „Рилски манастир“, урбанизирана територия, отдавна антропогенно повлияна, поради което няма вероятност да има отрицателно въздействие в значителна степен върху целостта и структурата на защитена зона BG0000496 „Рилски манастир“, в границите на която ще се реализира, както и свързаността на тази защитена зона със съседните зони от мрежата „Натура 2000“;

3.2. Преценката за степента на отрицателно въздействие върху защитената зона в резултат на кумулиране на въздействието от разглеждания проект с въздействията от

други процедури или предвидени ППП/ИП също е за незначителна степен, тъй като същият е в съответствие с предвижданията на ОУП на общ. Рила, който е одобрен след провеждане на процедура по екологична оценка съвместена с процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони;

3.3. Характерът на дейностите по ПУП са свързани главно с възстановяване и реконструкция на изчезнали обеми въз основа на научни и архивни данни за линиите на застрояване – основни и текущи ремонти, реконструкция, реставрация и консервация на съществуващите сгради от манастирския комплекс, така че няма вероятност в значителна степен да бъдат увредени, фрагментирани или унищожени природни местообитания и местообитания на консервационно значими видове, предмет на опазване в зоната. В резултат на тези дейности е вероятно възникване на безпокойство, което ще е временно и напълно обратимо, няма вероятност да бъдат повлияни репродуктивните способности на животните и да настъпят изменения в структурата и числеността на популациите им;

3.4. Според наличните данни новите предвиждания в ПУП-ПР и ПЗ засягат само два природни хабитата, и то само в кв. „Манастирски“ - 0,0074 ха от природно местообитание 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* и 0,0186 ха от 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, което съставлява едва съответно 0,0004% и 0,005% от представеността на всяко от тях в зоната. В тази връзка няма вероятност въздействието върху тях да е в значителна степен, както и върху оптималните местообитанията на опазваните в защитената зона видове животни (безгръбначни, земноводни, влечуги, бозайници, прилепи и птици), привързани към посочените местообитания, както и към наличните в границите на ПУП-ПР и ПЗ горски екосистеми;

3.5. Строителни дейности са планирани върху минимална площ и в трите квартала, достатъчно отдалечени един от друг, за да се създаде предпоставка за възникване на непреодолима бариера за мигриращите видове животни, вкл. едри бозайници (мечка, вълк, рис), а допустимата височина на сградите е такава, че не предполага възникване на препятствие и във вертикална посока, която да затрудни свободното движение на безгръбначни, прилепи и птици;

3.6. Предвид, че към момента част от отпадъчните води на населеното място се изливат директно в р. Друшльовица и канализационната система е компрометирана, то намеренията на възложителя за изграждане на ЛПСОВ в кв. „Рилски манастир“ по ПУП-ПР и ПЗ ще подобри значително състоянието на параметрите на повърхностните води и съответно на водозависимите природни местообитания, предмет на опазване в зоната, вкл. и като размножителни и хранителни местообитания на свързаните с тях животински видове.

4. Пространственият мащаб на количествата на емисии при осъществяване на дейностите предвидени с плана не предполагат условия за значителни промени по отношение на климата.

5. Характерът на дейностите, предвидени в плана не предполага отделяне на вещества, водещи до изменение качеството на атмосферния въздух;

5.1. Изграждането и ремонтът на обектите няма да промени фоновите съдържания на прах и вредни вещества в атмосферния въздух в района. Очаква се слабо въздействие върху този компонент, свързано с евентуално запрашаване на въздуха. В тази връзка по време на строителството, посоченото въздействие ще бъде краткотрайно и временно, в рамките на допустимите норми;

5.2. За предотвратяване на негативното влияние върху повишаване нивото на прах в атмосферния въздух по време на строителството ще се предвиди своевременно и регулярно оросяване на пътищата, през сухите и топли периоди.

6. Потенциалното въздействие върху почвите и земните недра при реализиране на част от инвестиционните предложения, предвидени с плана ще е пряко и с ниска

значимост. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху почвите и земните недра, като засягането е единствено при повърхностния слой на земната основа.

7. Реализирането на инвестиционните предложения, предвидени с плана, няма да повлияе негативно върху ландшафта на района.

8. От прилагането на ПУП-ПП и ПЗ не се очаква наличие на източници на вредни физични фактори над нормативно определените нива.

9. Няма да има въздействие върху компонентите на околната среда от образуваните при прилагането на плана отпадъци. Предвид тяхното правилно управление, съгласно действащите в страната нормативи – временно съхраняване на мястото на тяхното образуване и последващо предаване на фирми, притежаващи съответните разрешителни по реда на Закона за управление на отпадъците.

9.1. При експлоатация на обектите ще се формират основно битови отпадъци. За събирането и регулярното извозване на битовите отпадъци са предвидени ниши за по-големи контейнери, вкл. за разделно събиране на отпадъците.

9.2. На територията на обектите не се очаква формиране на опасни отпадъци.

10. Реализирането на предвижданията с плана ще доведе до подобряване на качеството на средата на обитаване. Благоустройството на територията и създаването на условия за по-добро представяне (информация и обучение) на културното и природното наследство ще допринесат и за опазването му на територията на населеното място.

11. Видът, характерът и мащабът на строително-монтажните дейности на такива съоръжения не създават предпоставки за възникване на големи аварии и/или бедствия, поради което се смята, че не съществува риск от поява на такива събития, пряко свързани с ПУП – ПР ПЗ.

12. Съгласно обхвата на плана, същия е отдалечен от границите на Република България, поради което не се очаква трансгранично въздействие върху населението и околната среда на друга държава или държави.

13. Съгласно становище по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ) с вх. № № ЕО-9-4/08.04.2025 г. и ЕО-9-34/27.01.2026 г. на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, плана е **допустим** от гледна точка на План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения на Западнобеломорски район 2022 - 2027 г. и не се очаква да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на условията посочени в настоящото решение и изразените от съответната басейнова дирекция становища.

14. Съгласно становище на Министерство на здравеопазването с вх. № ЕО-9-21/18.08.2025 г., е посочено че предвид обстоятелството, че включената в ПУП-ПР и ПЗ територия е разположена в екологично чист район, в който няма производствени и други дейности, отделящи вредности над нормативно определените стойности Министерство на здравеопазването счита, че за ПУП-ПР и ПЗ за населено място „Рилски манастир“ няма необходимост от изготвяне на екологична оценка, като са посочени условията, които са заложили в настоящия административен акт.

ПРИ СПАЗВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. Всички планове, програми, проекти и инвестиционни предложения произтичащи от плана, попадащи в обхвата на приложенията към ЗООС или извън тях и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от Закона за биологично разнообразие, подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, разписани в решението/становището.

2. Предвид, че проектът на план за населено място „Рилски манастир“ ще се осъществи в границите на защитена територия – природен парк „Рилски манастир“ - на

основание §7 от Допълнителните разпоредби на ЗЗТ, МОСВ съгласува дейностите, описани в ПУП-ПР и ПЗ при условие, че при реализирането рекултивиранието/озеленяването на нарушени терени се извършва само с местни, типични за района растителни видове.

3. При проектиране на обекти (паркинги, атракционни заведения, заведения за хранене и развлечения и др.), произтичащи от плана е необходимо да се предвидят необходимите мерки за привеждане на отделяните вредности в рамките на допустимите норми за такъв тип територии и обекти.

4. Предвиденото в ПУП-ПР и ПЗ застрояване, следва да се реализира след изготвяне и приемане на цялостен работен проект за водоснабдяване и канализация, който да гарантира, че са осигурени необходимите за новите обекти количества питейна вода, отговаряща на нормативните изисквания и ефективно пречистване на отпадъчните води от всички обекти.

5. Да се проектират и изградят съоръжения за обеззаразяване, на подаваната за питейно-битови цели вода от каптаж „Черней“, дренаж „Обедище“ и речно водохващане дере „Сухото езеро“.

6. В част „ВиК“ на плана да се предвидят съответните стандартни методи за обработка на суровата вода, подавана от дере „Сухото езеро“, посочени в приложение № 2 към чл. 3, ал. 1 на Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, съгласно определената категория (A1, A2, A3) на повърхностните води, както и съоръжения за последващо обеззаразяване на пречистената вода.

7. Дренаж „Обедище“ да се ползва за питейно-битово водоснабдяване само след като за същия се изпълнят изискванията на чл. 36, ал. 1 от Закона за здравето.

8. За водоизточник дере „Сухото езеро“ да се проектира и изгради санитарно-охранителна зона.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на плана, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящото решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно, на основание чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

На основание чл. 28 от Наредбата за ЕО, възлагам на директорите на РИОСВ–Благоевград и Басейнова дирекции „Западнобеломорски район“ контрола по изпълнението на постановените условия в решението, в рамките на тяхната компетентност.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

МИНИСТЪР:

МАНОЛ ГЕНОВ

Дата: 30.01.2026г.

